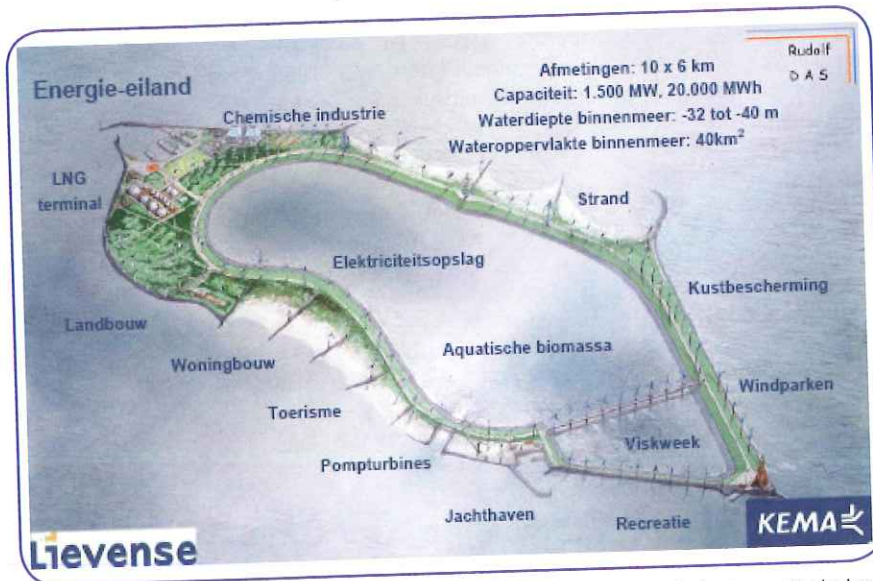

Energie-atol: stand van zaken

Het plan van bureau Lieveense en KEMA voor een energie-atol voor de kust van Nederland uit 2007

De plannen voor een energie-atol voor de kust van De Haan kregen al eerder aandacht in De Spille. Hoe staat het nu met die plannen? Hoe staat Natuurpunt tegenover de bouw en exploitatie van een energie-atol voor onze kust? Vragen waar je in onderstaand artikel antwoorden op krijgt. Voor meer informatie over de vorm en constructie van het energie-atol, verwijzen we graag naar de eerder verschenen artikels.

Hoe kijkt Natuurpunt naar het energie-atol?

Dit is een vraag die de laatste maanden regelmatig gesteld werd. Daarom staken we tijdens een bijeenkomst van de kustwerkgroep van Natuurpunt de hoofden bij elkaar en schreven we een positie-nota. Nadien namen we contact op met de collega's van Bond Beter Leefmilieu (BBL) en Greenpeace, om onze kennis te kunnen bundelen: zij hebben immers veel expertise over energiebeleid. We spraken af om een gemeenschappelijk standpunt in te nemen. Omwille van de deadline van De Spille, geeft dit artikel enkel de hoofdlijnen weer van het gesprek in de kustwerkgroep.

Stand van zaken (mei 2015)

In principe zou de federale regering eind april 2015 beslissen over de toekenning van de domeinconcessie voor de bouw en exploitatie van een energie-atol. Maar die beslissing werd uitgesteld tot in de zomer van 2015. De federale regering wil eerst meer informatie inwinnen over de nood aan energieopslag: een wijze beslissing.

Energieopslag is een reële uitdaging, waar een antwoord op geformuleerd moet worden. Uit een onderzoek van Greenpeace blijkt dat er verschillende mogelijkheden zijn om de nood aan energieopslag op te lossen. Het opslaan van energie moet bekeken worden in een globale visie waar ook (slimme) energienetwerken in meegenomen worden. Het is enkel op basis van een globale visie dat beslist kan worden of de bouw van een energie-atol de beste oplossing is. België is trouwens niet het eerste land dat plannen ontwikkelt voor de bouw van een energie-atol op zee. Nederland, wat dacht je, ging ons al voor in 2007. In Nederland bleef het bij plannen.

Indien de federale regering zou beslissen om de domeinconcessie toe te kennen, moet er een Milieu-Effecten-Rapport (MER) opgesteld worden dat de impact van de activiteit op het milieu beschrijft. Over een MER is er altijd een publieke consultatie. We vragen om tijdens de voorbereidingen van het MER al overleg in te bouwen met de belangrijkste betrokkenen van het energie-atol, zoals de natuur- en milieubeweging. Zo willen we ervoor zorgen dat de vragen en bekommernissen voor natuur en milieu beantwoord kunnen worden in het MER, zodat elke burger een goede inschatting kan maken als hij/zij deelneemt aan het openbaar onderzoek.

Die vragen en bekommernissen zijn niet van de minste.

Wat zal het effect zijn van het energie-

atol op de golfstromingen en de zandverplaatsingen voor de kust?

Dit is een vraag die volgens ons onderzocht moet worden door 2 onafhankelijke instanties. Belangrijk is ook dat de mogelijke cumulatieve effecten meegenomen worden. Dit wil zeggen dat het onderzoek zich niet enkel mag toespitsen op de directe effecten rondom het atol, maar ook kijkt naar de effecten van deze effecten. Op de tekeningen van het consortium iLand staat rondom de ganse oppervlakte van het energie-atol een breed zandstrand. Dat lijkt onrealistisch. Met de huidige kennis van het natuurlijk sedimenttransport voor de Belgische kust kunnen we veronderstellen dat het strand aan de noord-westelijke zijde van het energie-atol zal afkalven. Op basis van de huidige kennis is het moeilijk in te schatten waar dit sediment zal neerslaan.

In het marien ruimtelijk plan voor het Belgisch gedeelte van de Noordzee worden 2 zones voorbehouden voor de bouw van een energie-atol. Naast de locatie op de Wenduinebank is er ook een zone voorzien aan de haven van Zeebrugge. Is de Wenduinebank de meest geschikte locatie? Indien de Wenduinebank onder het energie-atol verdwijnt, verdwijnt daarmee ook een belangrijke visgrond en een belangrijk paaigebied voor vissen.

Zal het energie-atol overlappen met de grenzen van het Vogelrichtlijngebied?

In de huidige plannen wordt vaak verwezen naar de kansen voor natuur op het energie-atol. Door de zachte zeegeving rondom het energie-atol zal

er een natuurlijk strand tot ontwikkeling komen, met broedgelegenheid voor zowel meeuwen als stern. Maar meeuwen en stern stellen uiteenlopende eisen aan hun broedgebied en deze zijn niet te verzoenen. In de eerste plaats omdat er natuurlijke predatie kan zijn van meeuwen op stern(kuikens).

De vrijwilligers van de kustwerkgroep vragen de opmaak van een natuurontwikkelingsplan met bindende afspraken voor de concessiehouders van het domein met een realistische inschatting van de natuurontwikkelingsmogelijkheden. Een belangrijke voorwaarde om natuur kansen te geven is een verbod op betreding van het energie-atol. De natuurontwikkeling op het energie-atol moet jaarlijks gemonitord worden. Indien blijkt dat de doelstellingen uit het natuurontwikkelingsplan niet of onvoldoende bereikt worden, zal het natuurontwikkelingsplan bijgesteld

moeten worden. Het is belangrijk om zowel aandacht te besteden aan de landgebonden natuur (bvb. broedgelegenheid voor bepaalde vogelsoorten) als aan de zandbankgebonden fauna en flora. Door het verdwijnen van de oorspronkelijke zandbank zal vooral deze laatste onder druk komen te staan en dus extra aandacht vragen. Ook bij de keuze van de turbines en het pompsysteem moeten er voldoende maatregelen genomen worden om te vermijden dat bv. vissen en weekdieren opgezogen en ingesloten worden in het energie-atol.

Naast deze objectieve vragen leven er uiteraard ook subjectieve vragen. Het zicht van op de dijk in De Haan is daar de meest uitgesproken van.

Kunnen we een conclusie trekken?
Enkel een genuanceerde. In afwachting

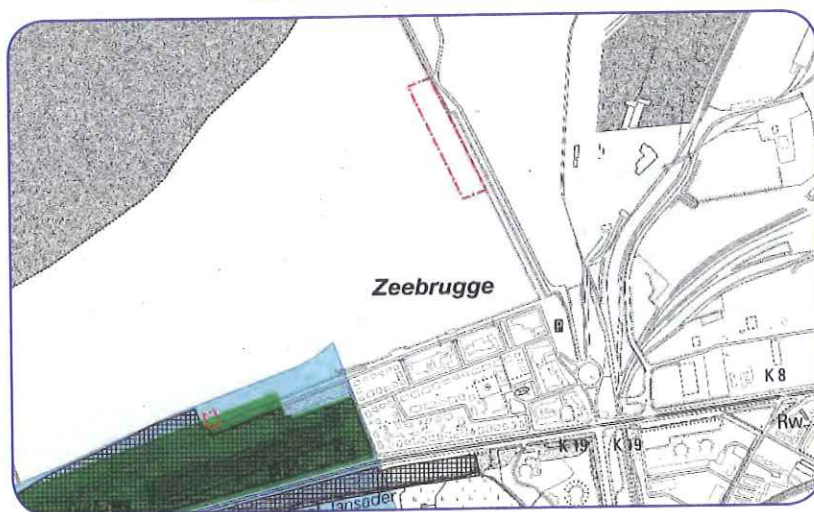
van verder onderzoek is het belangrijk om het voorzorgprincipe te hanteren en geen beslissingen te nemen die negatieve en onomkeerbare schade kunnen veroorzaken. Er zijn veel onzekere factoren, zowel op vlak van noden en oplossingen voor energie-opslag, als op vlak van mogelijke milieu- en natuureffecten. De kustwerkgroep vraagt aan staatssecretaris Tommelein om de beschikbare informatie openbaar ter beschikking te stellen en de milieu- en natuurbeweging te betrekken voor het openbaar onderzoek over het MER.

Wordt ongetwijfeld vervolgd...

Kustwerkgroep Natuurpunt

Krien Hansen,
beleidsmedewerker Natuurpunt

Provincie stelt provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (PRUP) op om surfclub Icarus in Zeebrugge te regulariseren

Legende

- perimeter
- Grote eenheid natuur
- Grote eenheid natuur in ontwikkeling
- Natuurverwevingsgebied
- Habitatrichtlijngebieden
- Vogelrichtlijngebieden

Figuur: Situering t.a.v. de NATURA 2000 en de VEN-gebieden

Tot 22 mei liep er een openbaar onderzoek om surfclub Icarus in Zeebrugge te regulariseren. Natuurpunt Brugge heeft bezwaar ingediend tegen deze plannen. We deden dit vooral omdat zo niet alleen een bouwbedrijf zomaar wordt geregulariseerd, maar deze surfclub ook nog de mogelijkheid geboden wordt om sterk uit te breiden.

Icarus ligt in Vogel- en Habitatrichtlijngebied en natuurgebied. Het ligt ook aan de rand van GEN-gebied de

Fontein. Een uitbreiding van deze surfclub zien wij helemaal niet zitten, want de verstoring zal alleen maar toenemen, niet in het minst omdat ook een hele reeks randactiviteiten worden toegestaan.

Als compensatie stelt men voor de embryonale duinen langs de St-George-wandeling ten noorden van het evenementenplatform gedeeltelijk te beschermen.

Natuurpunt vindt de ingekleurde zone te klein en het beschermingsstatuut te laag (overdruk duin met gebiedaanduiding recreatie) om dit gebied tot een interessant biotoop te kunnen laten evolueren.

Wie geïnteresseerd is in het volledig bezwaar kan dit opvragen bij Paul De Graeve.

Paul De Graeve